

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek
in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti
vse leto 15 K
1/2 10 „
1/4 5 „
Pisanih številke stanejo 10 vin.
„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob no-
vemu letu „Kazipot po Goriskem in Gradščanskem“, ip-
t „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva
v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne
ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.
Naročnino sprejema upravnštvo v Gosposki ulici
7. I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček
naročila brez doplačane naročnine se ne, oziramo
glasila in poslane se računajo po Petit-vrstah če
1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. —
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnštvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.
„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsa-
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.
»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po-
kopališčni ulici, I. Matiuski v ulici Formica, I. Hovašnik v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Razmere Ciril-Metodove šole v Trstu.

(Dopis).

Gotovo niso še nikomur znane razmere Ciril-Metodove šole v Trstu. Ta šola je edina slovenska šola v tako velikem mestu, pri to-
štem številu prebivalcev slovenske narodnosti se ta ne odgovarja sedanjim razmeram.

Ta obstoja iz petrazredne deške šole, ki ponudjuje posvetne učiteljske moči; in-
paralel dekliških razredov, ki so pa ločene od deške pod vodstvom nekih nun, katere ne
praviljajo stanovske dolžnosti in o kojih
močemo nekaj izpregovoriti, da se bode znal
novi odbor društva ravnati ter izboljšati se-
danje razmere.

Pred vsem naj omenimo točnost teh
razmer. Postava pravi, da mora učitelj 1/4 ure
pred začetkom pouka nadzorovati otroke.
Toda pa na tej šoli najbrže ne vedo tega,
ker prihajajo celo po 8. uri v šolo. Dalje
pričitek. Po vstopu se začne prav goreča mo-
šev, ki traja 1/2 ure; za tem kako me-
nimo čitanje ali kaj drugega, seveda po
stari metodi, kajti nune ne poznajo nove,
tako da o vsem otroci še pojma nimajo. Med
predmeti se vpletajo kake anekdote iz sv.
pisma. Tudi pravljice pripovedujejo za kratek
pa, da bi pa kaj potrebnega obravnavale,
pa se v glavo ne pade, ker tega tudi ne
vedo.

Pol ure pred odhodom se spet moli
kake litanije. In dan je minil v večnost. Tako
izgubljajo otroci leta in ko izstopijo iz šole,
malo precejšnje število molitvic, a če jih
vprašajo, kaj je slovnica, te bodo prav debelo
gledali, ker o tem niti slišali niso v šoli.

Čudil se bode kdo, ako mu povemo, da
se je slišalo neko nuno s svojimi učenkami
laško brbrati.

Naši otroci znajo žalibog še preveč
tega tržaškega dijalekta, da bi le slovenščino
tako gladko govorili. Nuna pa, ako hoče
priučiti italijanščino, naj si najme inštruktorja
na to. Mi pošiljamo svoje otroke v šolo, da
od učiteljev priučijo potrebnih znanosti, ne

pa da bi se nune učile od njih tujega jezika.

Ali ni to skandal za nas tržaške Slovence?

Celo dobička iščejo te nune v šoli.

Otroci so namreč primorani kupovati od

njih šolske potrebščine seveda za ceno, kojo

zahtevajo one. Recimo, da mali zvezek stane

pri trgovcu 2 vin., učenka mora dati za istega

4 vin. nuni. Enako je z vsemi šolskimi

stvarmi. Kam gre ta dobiček? V ogromni

nunski žep. Zakaj bi to ne šlo v prid družbi?

Dokler bodo nune na tej šoli, ne bode

rastlo število šolskih otrok, ker stariši ne

bodo pošiljali svojih otrok k njim lenuharit.

Pričakujemo, da družba ukrene čimprej

najpotrebnejše, t. j. da odstrani te histerične

device in namesti dobre učiteljske moči!

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Črniče, dne 16. sept. 1907. — (Moj prvi
in zadnji odgovor neutolažljivemu fantetu, ka-
tero že več časa laja po „Prismojencu“ name.)
— Ite strašno mora biti za človeka, ako ga
povsod zapode v beg, kamor gre, z dušo in
telesom vnet, razširjat sv. klerikalizem. In
vkljub temu, da po tercijsko zvija pri tem
poslu obraz in milo obrača oči proti nebesom,
pa mu storijo vsejedno ti presneti liberalci,
da mora pete brusiti; da, da, to pa že ni šala
več, to mora biti grozno.

No, da je to britka resnica, to nam do-
kazuje fantič, kateri je to sam izkusil in nam
potem sam o vsaki taki priliki to v „Prismo-
jencu“ povedal. Jezi se ta človeček po „Pri-
smojencu“, brca in se togoti, kakor aretirani
cigan. Zaganja se v mojo osebo, kakor izstra-
dani pes v luno, sicer pa revče še samo ne
ve, zakaj.

No, ker se mi zdi, kako mora revče
trpeti na razdraženju živcev raditega, ker so
je v Rihembergu in Selu prijeli za ušesa in
je potem zapodili, kakor gospodinja sitno ci-
ganko, mu to veselje z mirno vestjo pustim,
naj izliva svoj žolč name, kolikor se mu po-
ljubi. Vedi pa, da tako lajanje mi je ravno
toliko, kakor če laja izstradani pes v zaprta
vrata. Pa čuj, fant, ako hočeš, da te ne bodo

več podili od nikoder, ne prodajaj okoli svojega
navdušenja za črno barvo, ostani lepo doma,
pij kavo, pa moli. Potem ti tudi gotovo mine
jezica in srd do mene. Pa upoštevaj tudi malo
krščansko potrpežljivost, saj se tako junaško
boriš za krščanska načela. — No pa ako
popje in kakšen njih podrepni obad name la-
jajo, je to zame dovoljno spričevalo, da ne
visim popom izpod suknje. Da pa javnost ve,
da popom izpod suknje ne visim, sem jaz
nato močno zadovoljen in ponosen. — No,
na vso zadnje ostajam vseeno tvoj prijatelj,
vkljub temu, da vem, da ako bi se nahajali
sedaj v času sv. inkvizicije, bi me ti gotovo
obsodil, naj se me živega na raznju speče,
čeprav se ponašam, da si tako goreč krščansko-
katoliški fant. Želim ti obilo uspeha na tvojem
plemenitem delu, prav res, da v napadanju
in obrekovanju te ne prekosi 3000 cigank.
„Ostja, kristjani smo mi“. Kaj ne?

Virgil Toplikar.

Rihemberg, 15./9. 1907. — Točasno so
se duhovi pri nas nekoliko (vsaj navidezno)
pomirili. — Vse hujskanje po klerikalnem
časopisju v zadnjem času je bilo po mnenju
ljudstva Štrancarjev sad. — Ta človek je bil
poslan v občino delat mir, mesto tega pa ne-
prenehoma goji zdražbo. Hujskal bode menda
toliko časa, da ostane popolnoma osamljen v
občini ter da se ga bode sturo in mlado, z
edno besedo — vse ogibalo, kakor v prejšnji
župniji, kjer menda ni pustil nikakega do-
brega spomina.

Petelinji nastop Štrancarjev v zadnjem
času bazira na razpisani službi nadučitelja. —
Blatili je neopravičeno tukajšnje učiteljstvo,
frkal tje in sem, da bi dovedel šolske oblast-
nije do tega, da bi nam premestili uzor-
nadučitelja ter ga namestili s kakim kle-
rikalnim podrepnikom.

Sliši se, da deluje Štrancar z vso vne-
testjo, da bi spravil v Rihemberg Urha Pav-
lico za nadučitelja. — Očka Jože mu je menda
že obljubil, da mu sezida novo hišo v bližini
šolskega poslopja. — Mi smo siti do grla
absolutističnega vladanja Pavličeve dinastije
ter protestujemo odločno, da bi nam sin ne-
strpneža nadučiteljeval. — Ogorčenje proti
Pavliču — temu sebičnemu — je splošno ter

bi znalo postati z imenovanjem njegovega
sina „Rikota“ za nadučitelja tu — usodepolno.

Ako bi ne tekla po Urhovihi žilah —
prirojena mu očetova kri, bi niti ne reflektiral
na službo v občini, kjer ga občinarji nočejo.
Štrancar pa vendar ne potrebuje ljudskošol-
skega nadučitelja za popolnitev lastne izobrazbe
— mogoče pa v svoje politične namene.

Mi potrebujemo mirnega in delavnega
nadučitelja, kakor ga imamo sedaj v osebi
gosp. Plesničarja, kojemu z mirno vestjo za-
upamo svoje otroke, zatoorej smo popolnoma
prepričani, da bode sl. c. kr. šolske oblasti
znale ceniti bolj naše želje nego Štrancarjeve
sebične namene.

Štrancarju pa prav srčno privoščimo
mesto dekana v Kanalu, za koje menda kom-
petira!

Več občinarjev.

Rihemberg, 15./9. 1907. — Na moj ponovni
poziv v „Soči“ 10. t. m. županu Pavliču, naj
odgovori na moja vprašanja, je ostal ta nem
in gluhi. Mesto njega oglašil se je že zopet
neki dopisnik iz Rihemberga, kateri se huduje,
ker mora prispevati k moji pokojnini.

„Čenčili“ je penzionist, a zraven tega
posestnik Pavliču na sruči ležečih par. štv.,
torej tudi davkoplačevalec v občini. Ako pa
ne nese kmetija tega anonimnega dopisnika
toliko, da bi mu bilo mogoče prispevati k
„Čenčilovi“ pokojnini, opozarjam ga na „brzo-
jav“ cirkusa „Kolozej“, kateri ima dospeti
te dni v Gorico, da se pusti tam engazirati
za vlogo „Tonim...“, ker se mi zdi
za ta posel pripraven! — Vsaj bode kaj neslo!
Vinko Cigoj.

Iz komenskega okraja.

Nabrežna. — Kakor da bi spali spanje
pravičnega, misli si bo cenjeni čitatelj „Soče“
o nas. V dokaz pa, da temu ni tako, ampak
da smo se zbudili in da še živimo, sporočiti
hočem Vam par novic:

Med drugim omeniti moram, da se je
pred nedavnim časom na novo ustanovilo tu-
kajšnje, nekdanje slavno, pevsko društvo, ter se
pod vodstvom novega odbora, kateremu pred-
seduje g. Nemec, prav krepko razvija. Po-

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Igral je, zato pa ni skrbel, da bi mu prinesel
sluga toplo srajco, odvrne koadjutor, in tako se je
prehladil in sedaj umira.

— Kje pa je bilo to?

— E, moj Bog! pri meni. Pomislite, ta revež je
bil naredil slovesno obljubo, da ne bo več igral. Čez
tri dni pa se ni mogel več zdržati, in napotil se je v
škofijo, da bi ga jaz odvezal obljube. Nesreča je ho-
tela, da sem bil v tem trenutku v neki važni zadevi s
sretnikom Brousselom prav v zadnji sobi svojega sta-
novanja, ko zapazi Voiture Markija de Luynes pri
mizi, kjer je čakal na kakega igralca. Marki ga po-
kliče ter ga čaka, naj prisede. Voiture odvrne, da
ne more igrati, dokler ga jaz ne odvezem obljube.
Luynes mu obljubi v mojem imenu in vzame greh
nase; Voiture sede za mizo, izgubi 400 tolarjev, na
potu domov se prehladi ter leže v posteljo, iz katere
ne vstane več.

— Kaj je res tako slabo z njim? vpraša Aramis,
napol skrit za zastorom pri oknu,

— Žal, zelo slabo, odvrne Ménage, in ta veliki
mož nas morda zapusti »deseret orbem“.

— Seveda, pripomni pikro gospica Paulet, on pa
umre, on! menda nima potrežbe! obdan je s sultan-
cami, kakor Turek. Gospa Saintot je prihitela k njemu
in mu kuha juha; gospa Renaudot mu greje odeje in
vse, celo naša ljuba markiza Rambouillet mu po-
šilja zdravilnih pijač.

— Vi ga ne ljubite, draga moja Parthenija, pravi
smeje se Scarron.

— O, kako krivico mi delate, ljubi moj bolnik!
Tako malo ga mrzim, da bi z veseljem dala brati
mašo za pokoj njegove duše.

— Ne imenujte se zastonj Levinja, se oglasi
gospa Chevreuse, grizete res neusmiljeno.

— Zdi se mi, se osrči Raoul, da delate krivico
velikemu pesniku.

— On velik pesnik?... No, vidi se vam, vikomt,
da prihajate z dežele, kakor ste mi ravnokar pove-
dali, in da ga niste še nikdar videli. On, velik pes-
nik! Ah, saj ima komaj pet čevljev.

— Bravo, bravo, zakliče velik človek, suh in
črn, s ponosnimi brkami in velikanskim rapirjem.
Bravo, lepa Paulet! Čas je že, da postavimo tega ma-
lega Voiturea na mesto, ki mu pristojna. Izjavljam
slovesno, in mislim, da se razumem na poezijo — da
so se mi zdele njegove pesni vedno neznosne.

— Kdo pa je ta širokoustnež? vpraša Raoul
Athosa.

— Gospod Scudery.

— Pisatelj »Klelije« in »Velikega Cyra«.

— Katerega je spisal deloma s pomočjo svoje
sestre, ki govori sedaj z ono ljubko osebo poleg
Scarrona.

Raoul se je obrnil tja in zapazil res dve novi
osebi, ki sta ravnokar prišli: jedna je bila res ljubka,
tako slabotna, tako žalosna, vsa zavita v lepe črne
lase; imela je pohlevna očesa, kakor tiste lepe modre
cvetke spominčice, pod katerimi se bleste zlate časi-
ce; druga, ki je imela menda prvo pod nekakim nadzor-
stvom, je bila hladna, suha, rumena ženska, prava
podoba svetohlinske varuhinje nedolžnosti.

Raoul se je zagovoril, da ne zapusti salona,
dokler ne bo govoril z lepo deklico žametnih oči, ki
ga je po nekem nerazumljivem pojavu v njegovih mi-
slih spomnila na malo Luizo, dasi jej ni bila nič po-
dobna; pustil jo je bil bolno na gradu La Valliere,
in sredi te množice jo je bil za trenutek pozabil.

Medtem se je bil Aramis približal koadjutorju,
kateri mu je s svojim vedno se smehljajočim izrazom
šepnil nekaj besed na uho. Aramis si ni mogel kaj,
da se ne bi lahnio zganil, dasi se je že dobro pre-
magovati.

— Smejajte se vendar, mu pravi gospod Retz;
gledajo naju. In zapustil ga je ter se začel zgovarjati z
gospo Chevreuse, okoli katere se je bil zbral velik
krog.

Aramis se je silil smejeti, da bi odvrnil pozor-
nost nekaterih radovednih slušateljev, in ko je zapo-
zil, da stoji Athos v kotu pri oknu, kjer je bil prej
nekaj časa on, je odšel kakor slučajno tudi on za
njim, izpregovorivši še par besed na desno in levo.

Kakor hitro sta bila skupaj, sta začela živahen
razgovor, spremljan od še živahnejših gost.

Tedaj se jima je približal Raoul, kakor mu je
bil naročil Athos.

hyalno se moram izreči tudi o novem g. pe-
vovodji, učitelju Macorolu, ki je, kar se petja
tiče, tudi na svojem mestu. Seveda včasih se
jezi, da pevci ne zahajajo redno k vajam, ali
pa da pridejo tik pred kako slavnostjo, se-
veda da se pozneje pokažejo na odru. Toda
to so samo nekateri, kateri pa naj bi se po-
boljšali!

Duša društva pa je in ostane vrli in za
to društvo prezasluzni g. učitelj Tance, v kljub
temu, da je „Gorica“ želela, da ga vržemo
med staro šaro ter je tako hotela indirektnim
potom delati med društvom prepir. Kolikor
je meni znano, je bil g. Tanco prvi naprošen,
da prevzame zopet pečovodstvo društva, a je
z ozirom na svoje obširno službovanje to
naporno delo odklonil, svečano pa obljubil, da
hoče delovati za društvo kjer in kolikor bo v
njegovi moči. Tako torej „Gorica“, ne bo nič,
kajti dobro vem, da si želiš v novem, na ka-
toliški podlagi obstoječem društvu poleg „dar-
vinista“ še glasbenika. Od tod tudi tisto hva-
ljanje, ali to pot se nisi obrnila na pravo
adreso.

Že takoj prvi teden po ustanovitvi je
nastopilo društvo pri slavnosti na Proseku, a
preteklo nedeljo je priredilo tombolo, ki pa
se v gmotnem oziru ni posebno sponesla, kar
je pripisovano skrajno nezanesljivemu vremenu.
Dokaj boljše pa je bilo s plesom, katerega je
prepuščilo društvu „Javni ljudski knjiž-
nici v Nabrežini“. Pa je tudi potrebno vse-
stranske podpore to društvu. Le videti, kako
lepo urejena vam je ta knjižnica. Človek bi
niti ne mislil, da se nahaja v knjižnici, pač
pa v kakem muzeju. Poleg knjig so tu razne
mineralije, zemljevidi, podobe ter starinske iz-
kopine i. t. d. Zares vzorno in tudi vsak, kdor
je posetil to knjižnico, mora se pohvalno iz-
reči o njej. In zopet tu zahvaliti se je od-
boru, kateremu načeljuje delavni, neumorni g.
H. Höller, ki se je ravno te dni udeležil
kongresa svobodomislicev v Pragi, kot delegat
te knjižnice. Dokler bodo imela društva take
može v sredi, kakor je ravno g. Höller, ni
se jim treba bati prepada.

So pa tudi drugi, ki mu gredo pri tem
tolikanih napornem delu na roko. V prvi vrsti
knjižgarna A. Gabršček v Gorici, ki zalaga ves
čas to knjižnico s knjigami, in to pod jako
ugodnimi plačilnimi pogoji ter bodi vsem knjiž-
nicam najtopleje priporočena. Tudi občina daje
knjižnici nekako podporo, ki pa je z ozirom
na pomen iste vsekakor premala in le želeli
je, da bi se je obč. svet o prvi priliki zopet
spomnil, ter podelil vsaj toliko podporo, ki
bi bila sorazmerna podpori drugih društev
(godba.)

Le tako vrlo naprej, razvijajte se obedve
za našo narodnost tako važni društvi, in se
naj ne ozirate na one brezdomovinske ele-
mente, kateri posebno zadnji čas spletarijo
med društveniki s svojo mednarodnostjo, kajti
čas, ko so želi oni, je minul in to, kar delajo
danes, so le še zadnje brce pred njihovim ža-
lostnim koncem.

V Nabrežini se dela dan in jasni se.
Opazovalec.

Iz goriške okolice.

Iz Prvotina. — Ker postaja stvar vedno
hujša, treba je osvetiti malo razmere, ki vla-
dajo na prvaški postaji. Naš namen je, raz-
mere zboljšati in ustreči pritožbam raznih
potnikov. Dejstvo, da smo imeli svoj čas
skoro pretežno neslcvensko osobje, smo že
večkrat ožigosali v časopisih. Ker se je v tem
oziru precej spremenilo, ne bode tangirala
naša kritika železniškega osobja, ampak od-
nošajev na postaji, tičotih se udobnosti in dr.
Najprej se mora človek razburiti, ko vstopi
na postaji v malo zamazano sobico, dišečo po
dimu slabega duhana in zapozi po železniško
opravljene ljudi, ki ležijo po klopetih. To so
železniški zavirači tovornih obklov, ki se
morejo odpočiti, ampak ne v sobici, kateri na
vratih stoji napisano: „Čakalnica“, pač pa po
vseh predpisih humanitetnih in menda tudi
železniških, v posebni sobi za sprevoznike.
Frekvenca pri večernih vlakih ob nedeljah in
praznikih — kakih 80—100 oseb vstopi na
vlake — govori pač zato, da je treba za
hladne, deževne, jesenske in zimске večere
večjih prostorov. C. k. ravnateljstvo državnih
železnic je opozorjeno na ta nedosta-
tek in ve, da ga treba odstraniti ga. Kaj še
čaka in kedaj to naredi, to vedo bogovi.

Kar je veljalo za čakalnico, isto velja
za „peron“. Vodstvo, ki je imelo gradbo že-
leznic v rokah, je gotovo računalo le na lo-
kalni promet in na priklepe z Vipavsko že-

leznico in iz tega je razvidno, da postaja in
nje prostorički en miniature ne odgovarjajo
frekvenci in udobnosti, katero lahko zahteva
vsak, ki ima pravico zahtevati.

Da spada k vsaki postaji nabiralnik za
pisma, je razumljivo, česar pa kompetentna
oblastnija, v koje področje to spada, neče raz-
umeti.

Predvsem si pa prepovemo, da bi hotel
kak žid s svojimi avtomati z laško-nemškim
napisom provocirati in zraven še vleči svoj
dobiček od slovenskega denarja. Zatorej za-
hlevamo od postajenačelnistva takojšno od-
stranitev takih za nas Slovence sramotilnih
znakov s poslopja prvaške postaje, drugače
pokažemo tudi mi, da smo na lastni zemlji
gospodariji mi. Toliko za sedaj, zahtevajoči
boljših vremen...

Iz Št. Petra. — Že zadnja „Soča“ je po-
ročala o italijanskem petju v Vrtojbi. Stvar
je pri nas ista. Tukaj imamo še precej dober
pevski zbor, pevci se z veseljem udeležujejo
pevskih vaj. Človek bi mislil, da mora naidu-
šiti vsakogar to petje, in da je v prvi vrsti
poklicano pevsko društvo, da iztrebi laške po-
pevanke iz goriške okolice. Vedno se pa dobe
še med Št. Peterci nekaterniki, po večini de-
lavci pri slovenskih gospodarjih, ki krulijo
pesni na čast podturskim mladenčem. To
mora izginiti iz Št. Petra. Mi bomo vso stvar
še zasledovali. Ako ima roditi soc. demokra-
cija v gor. okolici take cvetke, da pojejo slo-
venski fantje laške pesni ter se s tem še ba-
bajo, bi bilo bolje za nas, da bi ne zasadila
soc. demokracija svojih krempljev v naše slo-
vensko telo. Od triumfujoče „bandiere rosse“
imajo dobiček le laški soc. demokrati. Ako se
ponovi tako petje, uberemo druge strune. Za
danes dovolj.

Iz krminskega okraja.

Javen shod in otvoritev knjižnice v Neblem. —
Kakor napovedano, je priredila „Adrija“
v nedeljo javen shod in otvoritev knjižnice v
Neblem. Ob 4. uri otvori v dvorani gosp. Ko-
cjančiča na Križadi predsednik „Adrije“ gosp.
H.robat shod. V kratkih besedah pojasni,
zakaj se je odločila „Adrija“ poslati pot.
knjižnico v Neblo. Ta kraj je eden najbolj
izpostavljenih na meji, italijanski življenjski
vedno močnejše prodirati v slovenske kraje, in
že stoji v Neblem šola „Lega Nazionale“. Ali
ne udajmo se! pravi dalje in jih spodbuja k
vztrajnemu odporu, ki se da doseči le potom
narodne zavesti, a ta potom izobrazbe. Zato
pošilja „Adrija“ med ljudstvo knjižnice, da te
vršijo svojo nalogo, da iz njih črpajo Slovenci
svojo duševno moč. — Nato predlaga pred-
sednikom shoda g. učitelja Toroša in pod-
predsednikom g. Iv. Kocjančiča, ki zavzameta
svoji mesti. G. predsednik se zahvali za iz-
kazano mu čast in da besedo g. Bobiču, ki
govori v poljudni obliki o čitanju in samoiz-
obrazbi. Človeka izobrazujejo šola in življenje,
a v veliki meri tudi dobre knjige. Čitanje je
ogjen, ki ga osamosvoji in napravi samoza-
vestnega. In ravno te samozavesti potrebujejo
največ ljudje, ki so v stalnem boju s svojim
narodnostnim nasprotnikom, ki skuša z vsemi
sredstvi pridobiti jih v svojo oblast. S čita-
njem zasledujemo dvojni interes, telesni in
duševni. Vsak stan ima svoje knjige, iz kojih
zajema znanje za svojo obrt. Vsak, ki se za-
nima za napredek svoje obrti, vzame stro-
kovne knjige in časopise, iz kojih zve mnogo
novega, in mnogi dobri nasveti in poskusi ga
privedejo do zboljšanja njegovega dela, in
s tem do dvignjenja gmotnega stanja. V dušev-
nem oziru pa tvorijo knjige ono pot, ki vede
človeka do resnice. Vsakemu človeku je pri-
rejeno nagnenje do iskanja resnice, le vzbudi-
ti ga je treba. Za to so pa glavni vir knjige,
ki nam odkrivajo marsikaj, kar nam je bilo
dosedaj skrito. Velika moč je tudi politika;
zato jim priporočam, naj pridno čitajo časopise.
Nadalje povči, kako naj se čitajo knjige, da
bode čitanje imelo vspeha, in konča: „Ne
sužnji, svobodni moramo biti, in to svobodo
pridobimo s čitanjem“ — Nato da g. pred-
sednik besedo g. Faningerju, ki govori o
narodnostnih razmerah na mejah in zatiranju
Slovencev posebno potom tujih obrambnih
društev. Slika razmere na severni meji, od
koder preti od Nemcev vedno večja nevar-
nost. Ta sovražnik se zadira vedno silneje v
jedro slov. naroda. V to je ustanovil svoj
„Schulverein“, za kojega se nabirajo prispevki
po vseh alpskih deželah. Mnogo žrtvujejo
Nemci v potujčevanje Slovencev, tisočaki se
izdajajo v ta namen. A ni dovolj, da dela
„Schulverein“ z vsemi močmi za razširjenje
nemškega duha, celo naša slavna vlada, ki

bi pač morala biti vsem enaka, izdatno podpira
tega sovražnika. Letos priredi namreč „Süd-
marka“ loterijo v družbine namene, t. j. v
ponemčevanje Slovencev, in vlada jo je opro-
stila takse, ki znaša celih 3000 K.

Naša vlada torej, ki obstoja ravno tako
za Slovence, kakor za Nemce, je darovala
„Südmarka“ 3000 K, da ji pomaga razširiti
nemško posest čez slovenske kraje. Nič bolje
se nam ne godi na južni meji proti Italijanom.
Kakor Nemec na severu, tako sili Lah na jugu
v meso našega narodnega telesa. Glavno orožje,
ki se ga pri tem poslužuje, je „Lega Nazio-
nale“. Ob Dalmaciji, ob primorskem obrežju,
ob goriški meji, globoko v naša Brda, zida
„L. N.“ svoje otroške vrte in ljudske šole,
da zvabi slovenske otroke k sebi in jim že v
nežni mladosti zamori vsako ljubezen do rod-
nega jim naroda. To pogubno delovanje itali-
janske družbe opazujejo najlažje v Neblem
sami, ko imajo vendar v svoji sredi šolo „Lega
Nazionale“. Kakor med Nemci za njih „Schul-
verein“, tako se tudi med Italijani pridno na-
birajo prispevki za „L. N.“ V obrambo svoje
posesti imamo Slovenci svojo „Družbo sv. Ci-
rila in Metoda“. Ker je ta družba sposobna
odbijati napade na slovensko posest le tedaj,
če je sama močna, spodbuja govorik navzoče,
naj po svoji moči pomagajo braniti naš narod,
posebno naj kupujejo le naše družbine užiga-
lice, kajti s tem pomagajo sebi in celokupnosti.
„Adrija“ dela v ohranitev narodnega duha ob
južni meji po svoji moči s tem, da ustanavlja
dobre javne knjižnice. — Nato se oglasi eden
navzočih k besedi in pove, kako je zjutraj
Chiarandini, laški podanik iz Vidma, vikar v
Rutarjih, s prižnice naganjal stariše, naj po-
siljajo svoje otroke edino le v Legino šolo,
ki je najboljša šola in jim polagal na srce,
naj nikar ne čitajo knjig, kajti prava izobrazba
se pridobi le v Legini šoli. G. Bobič je še
nato v rezkih besedah napadal to potujčevalno
početje in svaril navzoče še enkrat, naj osta-
nejo trdno pri svojem narodu in naj po-
siljajo svoje otroke le v slov. šole. — Gosp.
predsednik otvori na to knjižnico, se zahvali
„Adriji“ za predavanja in knjižnico ter zaključi
shod. Knjige se prično koj izdajati in v krat-
kem času se je izposodila polovica knjig.

Domače in razne novice.

Glasbena šola „Pevskega in glasbenega
društva“ v Gorici. — Šolsko leto 1907./08.
se prične v društveni glasbeni šoli v
ponedeljek 30. septembra t. l. Vpisova-
nje v šolo se bode vršilo do istega dne
vsak dan izjemši nedelje in praznike v
društvenih prostorih v Trgovskem domu
(vhod od strani ljudskega vrta) od
11—12^h, predpoldan in od 3—5 popol-
dan. V soboto 28. septembra ob 3. uri
popoldan se zbera vsi vpisani gojenci
v pevski dvorani, da se jim naznani
razdelitev ur.

Slovensko gledališče v Gorici. — Opozarjamo
ponovno na predstavi v soboto in nedeljo v
Trgovskem domu, kateri priredijo člani slov.
deželnega gledališča iz Ljubljane. V soboto
se bo predstavljala zalogra „Kovarstvo in
ljubezen“, v nedeljo pa burka „Njegova hi-
šina“. Pričakovati je obilo udeležbe iz mesta
in z dežele.

Opozarjamo na veselico slovenske mladine, ki
bo v nedeljo popoldne na Katarinijevem
vrtu. Veselica bo v prid Gregorčičevemu spo-
meniku in Dijaški kuhinji.

Dijaška kuhinja. — Včeraj je bil prvi dan.
Oglasilo se je doslej 28 dijakov. — Tudi
nekaj darov je prišlo od rodoljubov. Objav-
ljali jih bomo ob sobotah. — Rojaki, agitujte
za dijaško kuhinjo, nabirajte prispevkov! Vse
pride pray!

Poroča. — Poročil se je 17. t. m. na
Bledu gospod dr. Josip Vladimir Ferjančič,
c. kr. okrajni komisar deželne vlade za Ko-
roško, z gospodično Meto Finžgarjevo.
Vse najboljšo!

Kocianov koncert. — Sloveči virtuozi Ja-
roslav Kocian pride 1. oktobra t. l. v Go-
rico, kjer priredi koncert v gledališki dvorani.

Kaj se je spremenilo na slabše? — „Gorica“
pravi, da če se primerja novi volilni red s
starim, se mora vsak trezen človek nehoti
vprašati: „Čemu ta divji krik? Kaj pa
jetu tako groznega? Kaj se je
spremenilo na slabše?“ — Seveda se
je spremenilo na slabše. Vlada je prej so-
dila, da goriški Slovenci niso zadovoljni z
razmerjem v deželni hiši ter da se o prvi
priliki potegnejo za to, da pridejo do pravice,

po kateri bi morala večina v deželi imeti ve-
čino v deželni hiši. Prišla je prilika, in kaj
se je zgodilo? Iz strankarskih in sebičnih na-
gibov je rekel „ljubljenec naroda“, da je prav,
da imajo Lah še naprej večino v deželni hiši
in da je prav, da so Slovenci v manjšini.
Tako so skovali nov volilni red s staro kri-
vico, tako se je spremenilo na slabše, kajti
vlada sedaj ve, da so med goriškimi Slovenci
ljudje, ki so pripravljeni zadati goriškim Slo-
vencem krivice, kadarkoli hoče vlada, da se
le pri tem varujejo strankarske njihove ko-
risti in osebne koristi kakega voditelja. —
Na slabše se je obrnilo, ker Lah sedaj vedo,
da so klerikalci med Slovenci zadovoljni s
krivico, da so v manjšini v deželni hiši, kjer
bi morali imeti večino. Gregorčičevega neod-
pustljivega, v nebo kričnega greha se bodo
Lah trdo držali ter se vedno sklicevali na
„voditelja“, ki je s svojimi pajdasi podvr-
jel Slovence laški premoči za kdo ve koliko časa
še. Na slabše se je spremenilo, na slabše. To
razume vsak človek. Tudi možje okoli „Gorice“
vedo to dobro, ali vsejedno lažejo, da se kar
kadi, in se zvijajo, da bi preslepili goriške
Slovence, da po novem volilnem redu ne trpijo
nikake krivice. Ali ves trud je zaman. Vsi
razsodni ljudje vedo, da je Gregorčič z novim
volilnim redom izdal slovenske interese ter
nas pahnil na slabše...

„Ugodnosti“ novega volilnega reda. — „Go-
rica“ je našla na novem volilnem redu celo
ugodnosti. Da jih slišimo! Pravi, da je ugod-
nost, da novi volilni red razširi v ljudstvu
volilno pravico po novi splošni kuriji. — No,
volilna pravica je res tako razširjena, ali kaj
nam pomaga, ko tiči v tej novi splošni
kuriji nova krivica. Slovenci dobimo v tej
splošni kuriji 3 poslance, Lah pa tudi 3.
Slovencev je dve tretjini v deželi, Lahov pa
ena tretjina. Poslancev pa dobimo v splošni
kuriji Slovenci 3, Lah 3, torej jednako. „Go-
rica“ je s tem zadovoljna, ker „novi volilni
red razširi v ljudstvu volilno pravico!“ V
časih smo se morali v takih rečeh prerekati
z — Lah, no, sedaj se dobi farovske slo-
venske liste, ki trdijo skupno z Lah, da je
prav, da dobi $\frac{2}{3}$ slovenskega prebivalstva
toliko poslancev, kolikor laška $\frac{1}{3}$. Če bi že
ne bilo šlo nikjeri drugodi, vsaj tukaj bi bili
moral energično nastopiti ter zahtevati več
poslancev nego jih pripade Lahom. Pa seveda
Gregorčiču in njegovim pajdšem še mar ni
bilo, da bi prišli Slovenci v splošni kuriji do
primerne zastopstva, ampak so se kar na-
prej udali Lahom, naj določijo, kakor oni
hočejo. Gregorčič je bil že naprej zadovoljen,
da se sankcionira stara krivica v novi obliki.
Že dobi za to kako plačilo. Zastonj se ni
pehal za Lahe in vlado!

Druga velikanska ugodnost je ta, da
tržanom ne bo treba hoditi volit v Tolmin.
Glede na to rečemo, da bi prizadeti tržani
rajši hodili še naprej v Tolmin volit nego da
vidijo sankcioniran tako krivičen volilni red!
— Kje so torej prave ugodnosti?!

Družba sv. Cirila in Metoda je sklenila, da
proda svojo zalogo knjig, ki obsega sledeče:
„Knjižnica za mladino“ à 40 h; „Rudolf
Habsburški“ à 40 h; „Igre in pesmi za mla-
dino“ à 1 K 60 h; „Franc Jožef I.“ à 30 h;
„Baron Čehovin“ à 30 h; „Val. Vodnika
pesmi“ à 30 h; „Materine sanje“ à 12 h;
„Sv. Ahacij“ à 30 h; „Ciril in Metodova
knjižnica“ à 30 h; „Mat. Ravnikar“ à 20 h;
„Ljubezen do mamice“ vez. à 90 h, nevezan
à 50 h; „Junaki“ vez. à 70 h, nevez. à 60 h;
„Mučenci“ à 90 h; „Naš cesar“ à 30 h;
„Cerkve in zvonovi v dekanatu Kranj“ (knjiga
zgodovinske vsebine, zanimiva vzlasti za Go-
renjsko) à 1 K. Vse te knjige ima g. Bonat
v Ljubljani, kamor naj se blagovoljno cenjeni
naročniki obrni. — Pisarna družbe sv. C. in M.
pa ima precejšnjo zalogo dr. Jos. Vošnjakovih
dramatičnih del in sicer: „Lepa Vida“, drama
v petih dejanjih in „Doktor Dragen“, drama
v petih dejanjih. Igri sta primerni za vsako
knjižnico — cena à 60 h.

Družbni koledar je že v tisku in in se-
ratni del bo zaključil svoje nabiralno delo-
vanje s 1. oktobrom. Slovenske tvrdke naj
upoštevajo, da je ta koledar najbolj razširjen
in ga je najti v vsaki narodni hiši. — Cene
inseratov so odmerjene jako zmerno,
vsled tega pričakujemo, da se bodo solidne
narodne tvrdke prijavile na vodstvo „Družbe
sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani.

Kaj je to? — Vse živo je po mestu.
Neštete množice ljudi se vale po ulicah, pri-
šli so ljudje iz vseh krajev goriške okolice,
iz Čepovana, iz Brd, iz Opatjegasela, iz Mirna,
iz Podgore, vse ulice so natlačene, bati se je

ne nesreče, policija skuša urediti ves spre-
m, toda kmalu uvidi, da je preneznatna,
mali že na kompanijo vojakov. Policijski ko-
ar pa mora slednjič vendar le vedeti, zakaj
ak naval okoličanskih mož. Vpraša prvega,
kto komu je naperjena ta velikanska demon-
stracija, ali se misli mogoče pobiti šipe v vojaški
polišnici? In mož odgovori: „Ah ne! Mi
emo k svojemu ljubljensmu pšlatcu g. Fonu
na dom, eden po informacije za seno, drugi z
upnicami, tretji z vprašanjem po državno-
slovesnem delovanju, vsi pa mu hočemo izka-
ži ljubezen, in te ljubezni nam ne iztrže
srca ne policija in ne vojaštvo. Mi moramo
svojemu, mi, njegovi volilci!“ „A tako,“ reče
misar in velikanske množice okoličanskih
milicev gredo h g. Fonu na dom za vojaško
polišnico zjutraj od 3.—12. ure.

Hinavec ali tepac. — Svoj čas, ko je bil
učitelj Likar se svobodnega mišljenja ter
govorjal svoje naziranje s prav idealnim
navdušenjem, se je povselp do trditve, da je
klerikalizem najhujše zlo za Slovence in da
je klerikalci ali hinavci ali tepci.
Govorimo Likarju te dve jedi, kateri je sam
enal. Sam naj sedaj izbira med prvo in
drugo, med hinavskim koristolovcem in ne-
prijaznim zapeljancem. Neveden najbrže ne bo
hotel biti!

Razpis natečaja. — Razpisuje se natečaj
za jeden izpraznjen štipendij Codelli-Fahnen-
strove ustanove v znesku 210 K, kateri se
podeli dijaku goriške gimnazije, ki je sin
lemenitaša poknežene grofovine Goriško-
gradške. — Prosilci imajo predložiti svoje,
vzvislu obstoječih zakonov opremljene prošnje
pri deželnem odboru do 31. oktobra 1907.
— Deželni odbor.

Nov nemški profesor na goriškem gimnaziju. —
Pred kratkim smo poročali, da je imenovan
profesorja na goriškem gimnaziju neki Ger-
man Gmachl. Mož ima 24 let, morda je naj-
mlajši profesor v državi. Gmachl ni bil niti
interni, na razpolago pa so bili dobri kom-
petentje, ali nič se ni oziralo na nje; ni se
postevvalo usposobljenja in pravice do avan-
sanja, marveč slo je za to, postaviti Nemca
na profesorja v Gorico. Eden Nemec je šel,
govoriti se mora torej nemška posest — po-
sednica je bila ta, da je bil imenovan Gmachl.
Nemec je, ki ne pozna nobenega deželnega
jezika, drugi kompetentje pa so znali vsaj en
deželni jezik, dobro kvalifikovani so, toda do-
šli smo k pet Nemca. Nemci in vlada delajo
pri imenovanjih, kar baš hočejo, deželni šolski
svet ne velja nič, ker je sestavljen navadno
iz takih mož, ki so slepo orodje vlade, in
tako delajo končno v ministerstvu, kar hočejo.
Vsem je star greh slovenskih poslancev, da
se vse premalo brigajo za personalia. Kako
lahko obračajo na to stran Nemci in Čehi! Pri-
nas se le redkokdaj kaj stori, in to na po-
slovne in ponovne prošnje od strani slovenskih
kompetentov. — Da prihajajo z lahkoto k
nam na gimnazijo nemški profesorji, zadene
pudaka krivda Slovence in Lahe, ker ni nikdar
pravega odpora proti importu nemških profe-
sorjev. Če bi postopali v tem pogledu Lahi
in Slovenci solidarno pa pošteno energično,
bi se prepričali, da bi se kmalu skrhilo šte-
vilno nemških profesorjev v Gorici!

Zapeljavanje srednješolske mladine. — Čujemo,
da kličejo klerikalci nekatere dijake z gimna-
zije k sebi, da jih držijo krog sebe ter seveda
tako pripravljajo v klerikalne namene. Mladeniči
se v klerikalni družbi le skvarili; ljudje,
ki lažejo tako nesramno po listih in shodih,
kter delajo klerikalci, so nevarni mladini.
Tako shajanje šolske mladine pa je tudi pre-
govorjeno; zategadel opozarjamo ravnateljstvo
gimnazije, da prepreči taka shajališča, na ka-
tera lovi dijake klerikalna stranka.

Padel je z voza 39-letni Jos. Sever iz
vetrožn ter se močno poškodoval, vsled česar
je moral k usmiljenim bratrc v Gorico.

Malica Hrvatska v Zagrebu vabi za pristop
plačilo članarine za l. 1907. Kot poverje-
nik iste vabim vse one gg., ki žele naročiti
tjuge, da se oglašijo v moji pisarni še tekom
meseca ter vplačajo 3 krone članarine
in 40 vinarjev poštne.

Dr. Henrik Tuma
Via dei tre Re št. 16. I. nadstr.

Ob začetku šolskega leta je gotovo zelo
veliko iznova opozarjati na to, da otrokom
ne smemo dovoliti preobloženim z duševnim
naporom, ne kaže v tem času dajati tudi še
tjuge, ki dražijo živce in s tem škodujejo
zdravju. Semkaj spada poleg alkohola zlasti
trnata kava, ki bi se po izreku slovečega
zdravnika sploh ne smela dajati otrokom v
mladih letih. Tega tudi nikakor ni treba.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava je tako
imeniten nadomestek zrnate kave! Posebno
napravljane za deco provzroča tako malo
truda, ki se vrhutega bogato poplača s tem,
da vidno uspevajo naši ljubljenci. Kathrei-
nerjeva Kneippova kava je lahko prebavna,
krvotvorna in krepliva ter ima spričo pose-
nega natina svojega proizvajanja prijetno mil
okus — po kavi, ki se ga lahko navadi, vsakdo.
Seveda je zaradi mnogih manj vrednih po-
snevkov treba opreznosti pri nakupovanju.
Zahtevajte vselej izrečno Kathreinerjevo kavo
in jemljite le zaprte izvorne zavojke s tem
imenom kakor tudi z imenom in s sliko žup-
nika Kneippa kot varstveno znamko.

Listnica. — V bovski okraj: Prihodnjič.

Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

Nova slovenska tovarna za mlo in sodo. —
Posrečilo se je, kupiti že obstoječo laško
tovarno. Blago se izdeluje doslej 17 vrst.
Prodaja se celó na Turško. Izdelki so prav
dobri, vzdržé vsako konkurenco po kakovosti
in ceni. — Več prihodnjič. Torej zopet na-
predek!

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega dru-
štva „Merkur“ v Ljubljani. — V službo se sprejme:
2 poslovodji, 1 korespondent, 1 kontoarist,
10 pomoč. mešane stroke, 3 pomočniki špe-
cerijske stroke, 5 pomočnikov manufakturne
stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 1
pomočnik modne in galant. stroke, 5 pro-
dajalk, 6 učencev.

— Služba iščejo: 3 poslovodje, 3
knjigovodje in korespondenti, 2 kontorista, 14
pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov špe-
cerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne
stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 2
pomočnika modne in galant. stroke, 14 konto-
ristinj, 5 blagajničark, 8 prodajalk, 1 pot-
nik. — Posredovalnica posreduje za delo-
dalce popolnoma brezplačno, za delojemalce
proti mali odškodnini.

Objava. — Podaljšanje poslovne dobe
poletnega poštne in brzojavnega urada Sv.
Janez pri Bohinjskem jezeru. — Poslovna
doba poletnega poštne in brzojavnega urada
Sv. Janez pri Bohinjskem jezeru podaljšala
se je na čas od 16. maja po 15. oktobra
vsakega leta.

Napovedani shod gostilničarjev se je vršil te
dni v Ljubljani. Gostje so prišli iz Gorenjske,
Dolenjske, Štajerske in Primorske. Predsednik
je povdarjal potrebo organizacije. Pozdravil
je zborovalce župan Hribar, zastopnik vlade
in zastopnik trgovsko-obrtne zbornice, dr. Blo-
dig v imenu trgovskega ministrstva. Sprejeli
so peticijo proti poizkuševalni kleti v Ljub-
ljani, glede „bušenšankov“ ali „osmin“, da se
imajo odpraviti. Peticija se izroči kranjski in
primorski vladi. Če pivovarjari podražijo pivo,
naj se napravi lastna pivovarna na Gorenjskem;
ustanovila bi se na deleže. Sprejeli so pred-
log, da deželni odbor kranjski in goriški naj
sestavi zakonski načrt, da morajo oni, ki
imajo vino doma, plačevati deželne in obč.
užitinske davke. Proti je govoril g. Nemec z
Nabrežine. Protestirali so proti dajanju kon-
cesij v najem tretjim osebam. Govorili so o
odpravi prodaje piva privatnikom naravnost iz
pivovaren, odpravi privatnih nekonces. izkuhov
itd. Shod je bil velevažen ter obrodil za krčmar-
sko obrt brez dvoma dobre uspehe.

Razgled po svetu.

V štajerskem deželnem zboru je govoril po-
slanec Resel proti temu, da bi teharska ob-
čina smela svoto 26.900 K zlorabiti za novo
cerkev iz občinskega premoženja, ker še ni
dognano, ali so občine upravičene
izdajati denar za cerkvene namene.
Upravna sodnija je odločila, da so le cerkvene
občine upravičene dajati take prispevke. —
Predlog je bil sprejet.

V Odesi so našli v jeti pod podom neke
celice dve bombi in druge razstreljive snovi.
Politični jetniki so hoteli zažgati ter bežati v
zmešnjavi.

Pred poroto v Trstu je stal 32-letni Anton
Gerlanc, ki je v službi javnih skladišč v Trstu
kot sluga poneveril svoto K 1922-24. Plače je
imel 20 K na teden, zadnje čase 24 K. Skr-
beti je imel za družino in sorodnike. Gerlanc
ima na Greti hišo, vredno 7000 K; javna
skladišča so se že uknjižila na posestvo Ger-
lančevo. Gerlanc je bil oproščen obtožbe, ker
so bili porotniki mnenja, da je storil pone-
verjenje brez zločinskega namena.

Včeraj je pričela razprava proti 34-
letnemu E. Cetinu, ki je obdolžen, da je
umoril F. Zapettinija.

Iz vlaka je padla blizu laškega Vidma
hčerka nekega Missenija. K sreči pa se otrok
ni poškodoval nevarno.

Björnson proti Apponyju. — Apponyjev šolski
zakon, ta najgroznejši atentat v celi Evropi
na nedolžne otroške duše, je izzval, kakor se
vidi, v Evropi največjo nevoljo. Eden od naj-
večjih ljudi, slavni norveški pesnik Björstjerne
Björnson je poslal iz Alestada na monakovski
kongres „društva za mir“ to-le zelo važno in
značilno pismo: „Smatram si v zelo veliko
čast, da sem pozvan v tako odlični krog, po-
sebno, ker me poziva vaše društvo. No, jaz
se moram vzdvižati, da ne pridem. To storim
zato, da ne napadem tako ostro, kakor to mo-
rem samo jaz, nekih članov mednarodne skup-
ščine za mir, ki tam zagovarjajo mir, a doma
zatirajo podjarmljene narode. Ako se nočes
boriti z vsemi močmi proti morali vojske, te-
daj je brez koristi in celo hinavščina, da se
boriš proti vojski. In ako nočes, da pričneš
pri samem sebi, ampak iščeš kopico mučeni-
kov, tedaj ni treba, da se na skupščini pred-
stavljaš za apostola miru. Ako bi n. pr. grof
Apponyi, sedanjí ogrski naučni minister, prišel
direktno iz grda zatiranja Slovakov kot iz-
brani predstavnik svojega naroda na kakšno
internacionalno skupščino za mir, ki bi bil
jaz na njej, tedaj bi jaz podvzel vse, da bi
Aponya vrgli iz dvorane!“

Nov čudež na Dunaju. — V Monasteru na
Nemškem izhaja mesečnik „Maria Hilf“, ka-
teri je prinesel svojim „bravcem“ sledečo do-
godbico: „Neka dekla je šla kropit umrlega
redemptarista patra Frenclerja na Dunaju,
pri tem se ji je pa doma v kozici prežgal
grah. Ko je prišla domov, se je zbal gospo-
darjev, vzdihnili k mrtvemu patru in glej,
grah ni bil prav nič prižgan. Kot dokaz je
shranila dekla kozico in zasmojeno skorjo
graha.“ Ta katoliški list pa ne pove naslova
te dekla. Neki dunajski list nasvetuje, da bi
se urednika tega katoliškega monasterskega
lista obsodilo, da bi moral celo življenje jesti
tak čudežni grah — pot bi gotovo kmalu
preklical dunajski čudež.

Izseljenci v Ameriki so poslali v letu 1904.
v Avstro-Ogrsko lepo svoto okoli 170 milij-
onov K, leta 1905. pa okoli 184 milijonov K
in leta 1906. okoli 250 milijonov K.

Kongres mestnih županov se je vršil v Ostro-
gonu na Ogrskem. Navzočih je bilo 109 žu-
panov.

V dalmatinskem deželnem zboru so sprejeli
predlog, da se ima priznati popolnoma študije,
dovršene na vseučilišču v Zagrebu. Odsek za
volilno reformo za deželni zbor je izdelal na-
črt na podlagi splošne, tajne in direktne vo-
lilne pravice z zaščito manjšine.

Ena ali dve meblovani sobi

se od/a v sredini mesta.
Natančneje se izve v našem
upravnistvu.

Kerševani & Čuk

v Gorici
Stolni trg št. 9 (piazza Duomo)
priporoča svojo
zalogo šivalnih strojev
raznih sistemov
za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec
Raštelja št. 4 sprejema vsako
popravo šivalnih strojev, dvo-
koles, pušk in samokresov.
Šivalne stroje in po-
prave jamčiva od 5-10 let.

Snežno-belo
se opere s
Schicht-ovim
MILOM.
Pristno le z znamko „Jelen“
in z menom „SCHICHT“.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu ob-
činstvu, da nisem plačnik za
nikogar, kateri bi v mojem
imenu kaj kupoval ali pa si
denarne svote pri komurkoli
izposojeval.

Lukež Versollmann
strojevodja c. kr. drž. železnice.

Motocikelj popolnoma nov je na prodaj.

Deč pove naše upravništvo.

Adolf Fey

urar in optiker
na voglu Tekališča Frana Josipa in Via Leoni
v GORICI
Vsprejema poprave ur in optičnih predmetov vseh vrst.
Zaloga žepnih, nazidnih ur budičk vseh vrst
in optičnih predmetov.
Za vsako uro se jamči 1 leto

Naznanilo.
Goriški čevljarški mojstri
so sklenili
pri svojem sestanku,
da povišajo
cene vsem izdelkom.
Vzrok podraženje usnja.

V ulici pri vojaški bolnišnici št. 5
je na prodaj
več rabljenih ogrskih
sodov
za belo vino od 150 do 300 litrov.
Nadalje 6 komadov od 1200
do 1600 litrov.

Razpis službe.

Podpisano županstvo razpisuje službo občinskega zdravnika z letno plačo 1600 K. Tukajšnji zdravnik ima svojo lekarno, velik delokrog, obsegajoč ves kobariški sodni okraj, cepljenje koz in mnogo drugih postranskih zaslužkov.

Ponudbe naj se določijo na tukajšnje županstvo do 15. oktobra t. l.

ŽUPANSTVO V KOBARIDU
dne 15. septembra 1907.

F. Podberšič,

avtoriz. kamnoseki mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17.

slavnemu občinstvu za bližajoči se vseh vernih duš dan

svojo bogato z logo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostih ali finih iz kraškega kamna najboljše vrste za 15 K in više.

V zalogi ima tudi razne kamenite plošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd. itd.

Sprejema in izdeluje vsakovrstna kamnoseška in v strgarsko stroko spadajoča dela po prav zmernih cenah.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorac«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoči ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

IGNACIJ ŠULIGOJ pri Sv. Luciji ob Soči

urar in trgovec s šivalnimi stroji

priporoča najboljše švicarske ure po najnižji dnevni ceni.

V zalogi ima najboljše šivalne stroje za umetno vezanje, (rekamiranje) katere prodaja tudi na mesečne obroke cene stro-

jem od 45 K naprej. Garancija od 5 do 10 let. Stroje sprejema tudi v popravilo.

Vsaka poprava se izvrši takoj in po nizki ceni.

Anton Potatzky v Corici.

Na sred. Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče ulnarberškega in drobnega blaga ter tkanja, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čavljarje.

Svetlinjice. — Rožni veneli. — Mašne knjžnice.

Mišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Pozor!

V najem ali na račun se odda

gostilna

● s prostornim hlevom in skednjem ●
v Sv. Križu na Vipavskem.

Ako bi najemnik želel, prepusti se mu tudi vinograd, njive, senožeti in gozd.

Ponudbe na: Antona Krpan pri Sv. Jerneju nad Muto — Štajersko.

Naznanilo.

Glavno zastopstvo »Universale«, splošno ljudsko zavarovanje na življenje, je otvorilo

svojo pisarno

v Corsu Josipa Verdi št. 40 pod ravnanstvom g. Andreja Pervanje.

Proda se hiša

v sredini mesta.

Ista obsega 2 nadstropji, pritličje, klet in dvorišče.

Natančneje se izve v našem upravnistvu.

Mehanična delavnica

I. Potočnik & A. Hügel

GORICA — za vojašnice — GORICA

— Telefon št. 71 —

Koncesijonirana inštalaterja za plinove, vodne in električne razsvetljave. Sprejemata oddajo in montiranje parne in gorkovodne kurjave; kompletne oprave kopališč, vodovodov, preskrbujejo poslastice, vile in občine z vodo, vodnjaki in sesalkami za vsake smotre in za vsako višočino, postavljata popolno električno razsvetljavo in električne naprave za proizvodnjo sile, napeljujejo telefon, telegraf in strelolovce.

V bogati zalogi imata tehnične predmete, kakor železo, kotlovinu, med (mesing), svinec in kositerne cevi, armature in priprave za paro-, vodo- in plinovode, vse vrste mineralnih olj, olja za automobile, parne in plinovne motorje.

Zastopata tovarne za jeklo: »Pol-dihütte«, St. Pöltsensko tovarno mehkega železa in livarno jekla, in »Ww. Lutz sinovi« v Bludencu, t. j. tovarno, ki izdeluje posteklinat (email) peči in izveske.

Izdelujeta in imata v zalogi vsakovrstne predmete in inštalacijske priprave za močne in šibke tokove, pripomočke za inštalaterje. Imata tudi moderno opravljeno delavnico za galvanotehniko, pozlačenje, ponikeljavanje in za plastične navdarke. — Mehanična delavnica z motorjem obratno in s preciznimi stroji za fino izdelovanje in za različne izdelke, katere se proizvajajo na vrtečih in pooblaščeni strojih. Poprave na vsakovrstnih parnih in plinovitih motorjih se skrbno izvršujejo. — Točna postrežba in zmerne cene. — Načrti proračuni brezplačno.

Hiša na prodaj

v sredini mesta

radi preselitve lastnika.

Ista obsega kuhinjo, 3 sobe, klet in majhno dvorišče.

Kupna cena 5500 kron.

Natančneje se izve pri g. P. Isebanju, Sempeterska cesta št. 7. v Gorici.

Božidar Božič

pek in sladčičar

Sv. Lucija ob Soči

Priporoča različne fine likerje, vino v steklenicah itd. itd.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Corici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Hotel „Pri zlati kaplji“

v Solkanu pri Gorici

v bližini »Mizarske zadruge«.

Toči izvrstna bela in črna vina, istrski refošk, kraški teran in pristna bela domača vina. — Žgane in druge opojne pijače več vrst. — Izvrstna kuhinja postreže ob vsakem času z mrzlimi in gorkimi jedili.

Postrežba točna, cene zmerne.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Anton Milost, lastnik.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

— Filijalka v Dornbergu. —

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinerjega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča gorške pince, potlice itd.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim

in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo štav. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

